

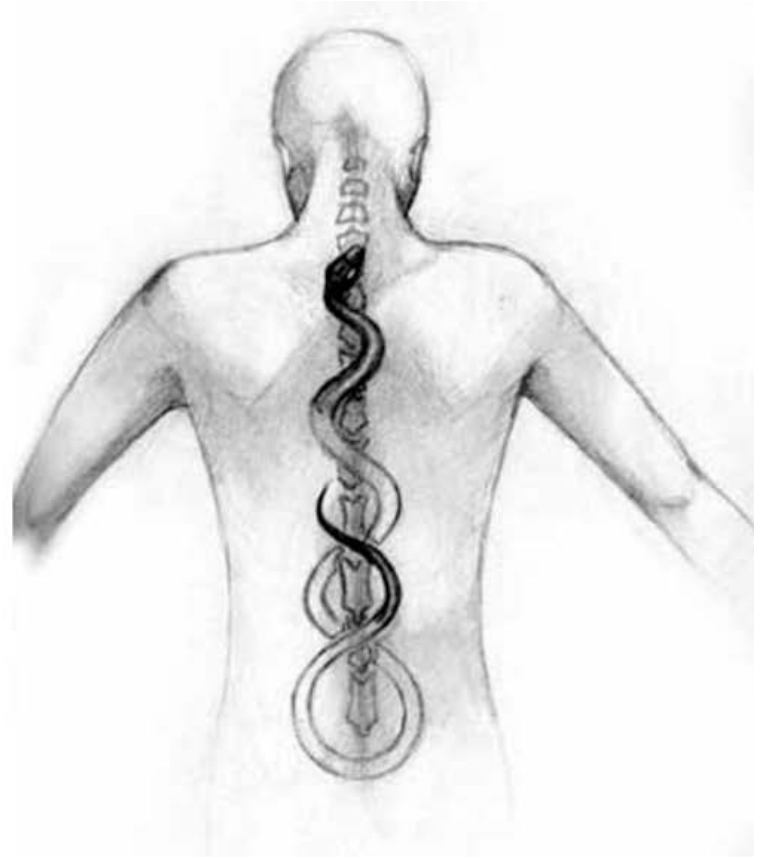
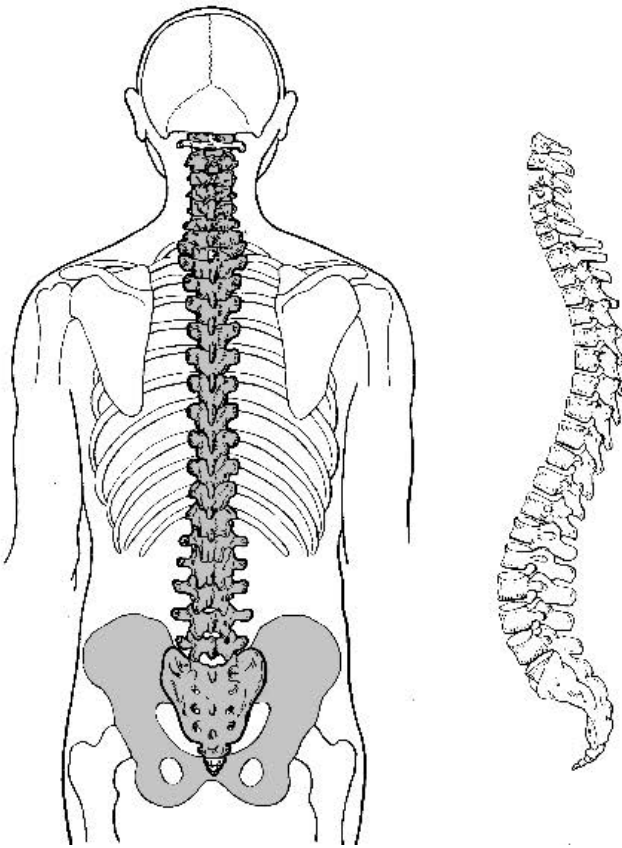
Spirituele zoektocht

De rode olifant met de zeven slurven

De mens heeft altijd geprobeerd het onbeschrijflijke in beeldtaal uit te drukken. Het onzichtbare, goddelijke, werd begrijpelijk gemaakt met gebruik van wezens en objecten uit de zichtbare wereld. In heilige geschriften en godenmythes wemelt het van de dieren in allerlei soorten en maten. Ze spelen een heldenrol of ze vormen juist een gevaar. Deze dieren vertegenwoordigen bijna altijd aspecten van onze innerlijke wereld. Inzicht krijgen in waar een dier voor staat, kan ons helpen op onze spirituele weg. In dit artikel gaan we kijken wat we kunnen leren van de olifant, de slang en de krokodil!

TEKST & AFBEELDINGEN: ANNE-MARIE WEGH

Onze anatomie roept associaties op met een slang en een olifant

In ons bekken, bij het heiligbeen, bevindt zich een energiebron van goddelijke oorsprong. Als deze energie ontwaakt, en opstijgt door de wervelkolom, is dit het begin van een spiritueel transformatieproces. De kundalini-shakti, zoals de yogi deze energie noemt, heeft een zuiverende en helende werking.

De slang & de olifant

Een bekend symbool voor deze energie is een slang. Een passend beeld, in meerdere opzichten. Een slang vernieuwt (transformeert) zich door te vervellen. Verder heeft de wervelkolom van de mens, vanaf de zijkant gezien, de S-vorm van een bewegende slang. En het vermogen van veel slangen om zich, vanaf de grond, rechtstandig op te heffen, zal ook een rol hebben gespeeld in het feit dat over de hele wereld de slang is terug te vinden als een metafoor voor een kundalini-ontwaken.

Veel minder bekend bij het grote publiek is de olifant als symbool voor een kundalini-ontwaken. Ook hier zijn een aantal goede redenen voor te bedenken. De kundalini is een enorm krachtige energiebron. Als zij ontwaakt in een onvoorbereide spirituele aspirant, kan dit het ontwrichtende effect hebben op lichaam en geest van een spreekwoordelijke olifant in een porseleinkast. Hoewel verleidelijk, gezien de vooruitzichten van het ervaren van God en het verkrijgen van bovennatuurlijke vermogens, maakt dit de

kundalini-energie niet iets om lichtzinnig mee te experimenteren!

Als we kijken naar de anatomie van de mens, zien we nog een mogelijke verklaring voor de keuze van een olifant als symbool voor de goddelijke energie bij ons heiligbeen: de contouren van het bekken en de wervelkolom lijken sprekend op het hoofd en de slurf van een olifant!

'In ons bekken, bij het heiligbeen, bevindt zich een energiebron van goddelijke oorsprong'

Ganesha

Het beeld van een olifant past ook bij de bewustzijnsverruiming die een aspect is van het proces van kundalini-ontwaken. De populaire hindoe-god Ganesha kan ons hier alles over vertellen. Volgens de mythes heeft hij namelijk niet altijd een olifantenhoofd gehad. Er zijn verschillende versies van dit verhaal, maar het komt meestal hierop neer: de godin Parvati (een personificatie van de kundalini-shakti) maakt tijdens het baden haar zoon Ganesha uit klei (of zeep) en zet hem op wacht terwijl zij haar bad neemt. Als haar man Shiva thuis komt en bij de deur wordt tegengehouden door Ganesha, wordt hij woedend en onthoofd de jongen met zijn drietand. Als hij daarna ontdekt dat hij zijn eigen zoon heeft gedood, plaatst hij het hoofd van een olifant op zijn schouders en wekt hem weer tot leven.

Een drietand staat symbool voor de drie energiebanen die betrokken zijn bij een kundalini-ontwaken.

De hindoe-god Ganesha. Op zijn slurf is een drietand afgebeeld. Het flesje dat Ganesha vasthoudt met zijn slurf bevat 'amrita': de drank der onsterfelijkheid. Amrita is een metafoor voor de verandering van de hersenvloeistof: onder invloed van de kundalini-energie komen opiaten en hormonen vrij die een Godservaring geven.

Shiva en Parvati hier staan voor de mannelijke en vrouwelijke energieën in de mens die moeten versmelten om de eenheid van het goddelijke (samadhi) te ervaren. Tijdens dit heilige huwelijk 'sterft' het ego. Dit is wat de mythe ons vertelt in prachtige symboliek.

Het bad van Parvati symboliseert de zuiverende werking van de kundalini-energie. Parvati maakt tijdens het baden Ganesha uit klei: Ganesha staat voor de nieuwe mens die ontstaat door het zuiveringsproces. Shiva wordt bij thuiskomst niet toegelaten tot zijn vrouw (lees: hij kan zich met haar niet 'verenigen') en doodt daarom Ganesha. Dit symboliseert het ego dat moet sterven om het heilige huwelijk te kunnen laten plaatsvinden.

Het hoofd is de zetel van het ego. Onthoofding is een klassieke metafoor voor het afleggen van het ego. De drietand (trishula) waarmee de onthoofding van Ganesha plaatsvindt, staat voor de drie energiebanen die betrokken zijn bij een kundalini-ontwaken: de ida-, pingala- en sushumna-nadi. In de iconografie wordt vaak op het voorhoofd of de slurf van Ganesha een drietand afgebeeld.

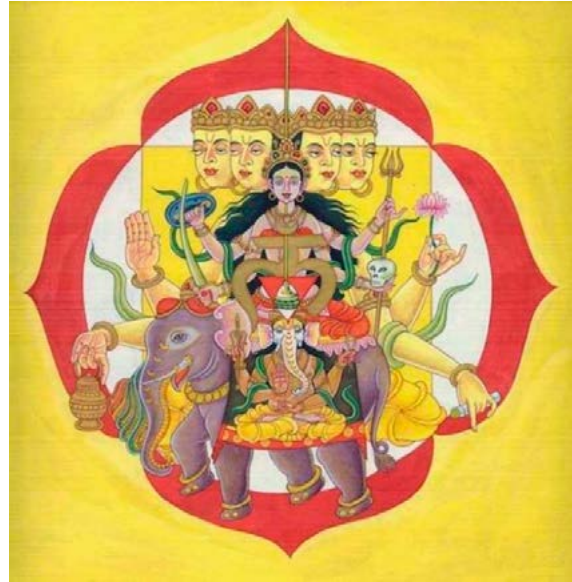
Bevrijd van het ego ervaart de mens een verruimd bewustzijn. Het olifantenhoofd staat hier symbool voor. Ook de slurf is heel toepasselijk. Een slurf heeft veel weg van een slang, en reikt bij Ganesha van hoofd naar buik, de weg die de kundalini aflegt naar het kruinchakra. Niet veel mensen zijn zich ervan bewust dat Ganesha staat voor een proces van kundalini-ontwaken. Hij wordt door de hindoes aanbeden als 'de verwijderaar van alle obstakels'. Dit beschrijft in feite de werking van de kundalini: het verwijderen van energetische blokkades.

Een veelzeggende illustratie: de slurf van de olifant is verbonden met een opgerolde (kundalini-) slang, via zeven cirkels (de zeven chakra's)

Een roodkleurige Ganesha wordt gebed door zijn ouders Parvati en Shiva (18e eeuwse miniatuur uit Kangra, India)

Een illustratie van muladhara (het eerste) chakra, met Ganesha, Airavata, met zijn zeven slurven, en de godin Shakti, de personificatie van de kundalini-energie.

Rode olifant

Met name op oudere afbeeldingen is Ganesha vaak rood of oranje van kleur. Dit is een verwijzing naar de kleuren van het eerste (rood) en tweede (oranje) chakra. Deze twee chakra's bevinden zich in het bekkengebied, waar ook de kundalini verblijft. Alle puzzelstukjes vallen keurig op hun plaats als we kijken naar de oosterse chakraleer. Deze verbindt elk van de zeven hoofdchakra's met een specifiek dier. Muladhara (het eerste) chakra wordt geassocieerd met de olifant!

'Onthoofding is een klassieke metafoor voor het afleggen van het ego'

De olifant Airavata op een reliëf uit het tempelcomplex Swaminarayan Akshardham in New Delhi

Airavata

Een andere mythische olifant, Airavata, heeft maar liefst zeven slurven. Deze verwijzen naar de zeven chakra's die door de kundalini worden gezuiverd en geactiveerd. Volgens de legende is Airavata geboren uit het 'karnen van de oceaan van melk', hetgeen we mogen lezen als een metafoor voor een kundalini-ontwaken. Het reliëf uit het tempelcomplex Swaminarayan Akshardham in New Delhi laat zien hoe dit in z'n werk ging. Een grote slang met zeven koppen zit gedraaid om een berg (de wervelkolom) en wordt heen en weer bewogen door een team van (half-)goden. We zien Airavata bovenop de golven die ontstaan door de het 'karnen'. Een mythisch beeld dat zich afspeelt in het bekken van de mens bij het ontwaken van de kundalini.

Gajendra

Een belangrijke spirituele les kunnen we leren van de olifant Gajendra. Volgens de hindoe-legendes werd Gajendra tijdens het baden gebeten door een krokodil, en deze liet hem niet meer los. Aan het einde van zijn krachten (volgens de legende na meer dan duizend jaar) smeekt hij de god Vishnoe om hulp. Als offer houdt hij hierbij een lotus in de lucht. Vishnoe bevrijdt Gajendra door de krokodil te onthoofden met zijn *sudharshana chakra*, een ronddraaiende discus met scherpe kartels.

De krokodil staat voor onze meest primitieve driften: de impulsen die komen uit het deel van onze hersenen dat 'reptielenbrein' wordt genoemd. Deze dierlijke neigingen zijn een hindernis om het goddelijke te verwezenlijken.

Inmiddels weten we al voldoende om de rest van de symboliek te kunnen duiden. Het beeld van Gajendra die wordt vastgehouden door de krokodil, betekent: zolang wij ons laten leiden door dierlijke neigingen als agressie, egoïsme, hebzucht en jaloezie, zal de kundalini (Gajendra) niet ontwaken en 'gevangen blijven' in het bekken (het meer).

De lotus die Gajendra omhooghoudt met zijn slurf, staat voor het omhoogbrengen van de kundalini (slurf) naar het kruinchakra (lotus). De *sudharshana chakra* waarmee de krokodil wordt onthoofd, verwijst naar de spiraalbeweging van de zuiverende kundalini.

De god Vishnoe, die Gajendra te hulp komt, vertelt ons dat als we ons richten op spirituele groei, we er niet alleen voor staan. We zullen we hulp krijgen vanuit de goddelijke dimensies! •

'Als we ons richten op spirituele groei, staan we er niet alleen voor: we zullen hulp krijgen vanuit de goddelijke dimensies'

Anne-Marie Wegh is auteur van vier boeken over de beeldtaal van de Bijbel en begeleidster van stilterretrates.
WWW.ANNE-MARIE.EU

De olifant Gajendra wordt bevrijd door de god Vishnoe. De krokodil wordt onthoofd met een sudharshana chakra.

Een standbeeld van Ganesha in Prambanan, Indonesië. Zijn slurf wordt gepoetst door de vele bezoekers. Er wordt gezegd dat het aanraken van de slurf, en daarna dan je voorhoofd (het zesde chakra), je creativiteit zal vergroten.